

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007 17 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai:

Šiuo metu Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas (toliau - Įstatymas) numato 500 eurų neviršijančią neapmokestinamą palūkanų sumą per mokestinį laikotarpį. Ši suma buvo nustatyta daugiau nei prieš dešimtmetį.

Reikia pažymėti, kad per šį laikotarpį reikšmingai padidėjo kainų lygis ir sumažėjo pinigų perkamoji galia, taip pat padidėjo gyventojų dalyvavimas investicinėje veikloje bei mokamos palūkanos gyventojams už indėlius bankuose. Dėl infliacijos ir palūkanų normų pokyčių 500 eurų riba šiandien nebeatlieka realios investavimo skatinimo funkcijos. Praktikoje ji tampa simboliškai neturi reikšmingo poveikio gyventojų elgsenai.

Atsižvelgiant į aukščiau išvardytas aplinkybes, siūlome pakeisti Įstatymą – padidinti neapmokestinamą palūkanų sumą per mokestinį laikotarpį iki 2000 eurų.

Padidinus ribą iki 2000 eurų, būtų atkurtas realus mokesčių lengvatos dydis, atitinkantis dabartines ekonomines sąlygas, būtų sukurtas apčiuopiamas finansinis stimulus gyventojams laikyti indėlius bankuose bei sustiprinta paskata deklaruoti ir investuoti savo pajamas ir turtą skaidriai.

Atkreiptinas dėmesys, kad neapmokestinamos ribos didinimas veikia kaip taupymo skatinimo priemonė. Didinant neapmokestinamą palūkanų sumą, gyventojams sudaroma aiški paskata laikyti lėšas bankų indėliuose, investuoti į obligacijas, naudotis tarpusavio skolinimo ir sutelktinio finansavimo galimybėmis. Tai didina vidaus kapitalo kaupimą, vartojimą ir finansinį atsparumą. Taip pat tai būtų akivaizdi šešėlinės ekonomikos mažinimo priemonė. Legaliai laikomos ir deklaruojamos lėšos tampa finansiškai patrauklesnės, mažėja paskata laikyti santaupas grynaisiais pinigais, investuoti neformaliais ar neapskaičytais būdais, didina finansinių srautų skaidrumą.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, Įstatymo projekto tikslas – skatinti gyventojus skolinti už tai gaunant didesnes neapmokestinamą palūkanų išmokas.

Priėmus šį Įstatymo projektą, gyventojams būtų sudaroma aiški paskata laikyti santaupas bankų indėliuose, investuoti į obligacijas, naudotis tarpusavio skolinimo ir sutelktinio finansavimo galimybėmis.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto rengėja ir iniciatorė yra Seimo narė Daiva Petkevičienė.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu galiojančiame Įstatyme numatyta 500 eurų neviršijanti neapmokestinama palūkanų suma per mokestinį laikotarpį.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Įstatymo projektu siūloma padidinti neapmokestinamą palūkanų sumą per mokestinį laikotarpį iki 2000 eurų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru

dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priėmus Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Įstatymo projektas kriminogeninei situacijai ir korupcijai neigiamos įtakos neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo projektas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus Įstatymo projektą, kitų įstatymų keisti nereikės.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos nuostatoms bei Europos Sąjungos teisei.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Įgyvendinamuosius teisės aktus, susijusius su šio Įstatymo projekto nuostatų įgyvendinimu, priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2026 m. rugsėjo 30 d.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymo projekto nuostatoms įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondo lėšų nereikės.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

„Indėlio palūkanos“, „Neapmokestinama indėlio suma“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Papildomi įstatymo projekto pagrindimai ir paaiškinimai nėra reikalingi.

Teikia
Seimo narė

Daiva Petkevičienė